

JUGOSLAVENSKA TRGOVINA

INFORMATIVNI LIST ZA TRGOVINU, OBRT I INDUSTRIJU.

UREDNIŠTVO I UPRAVA U LJUBLJANI, KONGRESNI TRG BR. 3/L. — TELEFON INTERURB. 174.

BROJ 22.

LJUBLJANA, DNE 12. JUNIJA 1921.

GOD. III.

Slijivovice i borovičke

(brinjevca)
uz najniže
cijene na
veliko i na
malo nudja

„PECARA“ D.D. SISAK
UPITAJTE ZA CIJENE!

Skoro najveći

moderni mlin

v Češkoslovaški na prodaj. Cena
Kč 4,700.000. Reflektanti, ki se
zanimajo za točen opis, naj blago-
volijo sporočiti svoj naslov na
Aloma Company, družba z o. z.
Ljubljana, Kongresni trg šte. 3.

Sadržaj 22. broja:

Something about the foreign trade of Ju-
goslavia. — Nov zakon za naše ribarstvo.
— Tujinski kapital kod nas. — Produkcija
žitu v Vojvodini. — Kriza u industriji
drveta. — Naša izvozna trgovina v prvem
kvartalu 1921. — Za domaču industriju!

Something about the foreign trade of Jugoslavia.

From the statistical data of the foreign
trade of Jugoslavia, of which just now has been
published a book, it is possible to gather some
possibilities regarding mercantile conditions that
may be of interest and benefit to both countries,
England and Jugoslavia.

The most characteristic part of this book is
the statement that the largest portion of our
import consists in plant and animal raw mate-
rials for spinning and weaving and finished pro-
ducts made from them. Of such raw materials
and textiles were imported in the year 1919 for
2,377,738,615 Dinars (one Pound Sterling about
130 Din.) that is for nearly 18.3 Millions Pound
Sterling. In the year 1920 there were imported
of such goods for 1,843,353,722 Din. Both these
sums give therefore the colossal amount of
4,221 Millions of Dinars or in English value 32.4
Millions Pounds Sterling.

These goods represent in the year 1919
80% ob our total import and in 1920 53%. At
this import has profited Italy the most, then
Czecho-Slovakia and lastly Austria.

Under these textile goods come cotton,
wool, flax, silk, divers woven goods, bookbin-
dery linen, felt, clothing, underclothing, millinery
articles and weaving refuse.

Of cotton was imported the most; in the
year 1919 for 1166.5 Millions of Dinars and in
1920 for 1283 Mil. of Dinars. A remarkable
feature is the circumstance that we import very
considerable quantities of flax and wool — natu-
ral products we produce themselves and which
return to us as finished commodities.

It is intended, and the Government will cer-
tainly with all its influence support the idea, of
developing as much as possible the production
of fine wool, flax etc. on the great and feudal
estates which now belong to the State.

At present we have no textile industry of
importance. For the establishment of such are
given favorable conditions in the northern part
of the State and in Litorale and where the natu-
ral water powers could be as producers of
electricity utilized.

It is evident that the textile products will
for a long time remain the main factor of our
import and therefore the main cause which will
influence our mercantile balance in a negative
direction.

In Jugoslavia reign order and tranquillity
supreme. The internal and external consolidation
of the State and Government is taking the form
of secure stability. Industrial and mercantile
enterprise can by improved traffic conditions
without risk take their normal course of deve-
lopment.

ONE OF THE LARGEST MODERN FLOUR MILLS

IN CZECHO-SLOVAKIA
FOR SALE

PRICE 4,700.000 CZECHOSL. CROWNS

FOR INFORMATION WRITE:
ALOMA COMPANY, LJUBLJANA, JUGOSLAVIJA

Ne kupujte za drage novce

umetne ude (proteze), pomožna orodja, pa-
sove proti kili, rokavice, ortopedične čevlje
in pripomočke novodobne kirurgije

pri tujih neprijateljskih podjetjih

ako vse te predmete v brezhibni izpeljavi
po konkurenčnih cenah lahko na-
kupite v tovarni dobroznanega

Ortopedičnega društva voj. invalidov Praga, Vyšehrad. tř. Emanzy, Češko.

Posebni oddelek za izdelavo navad. čevljev.
Filijalka: HRADEC KRÁLOV-
TRIDA NÁRODNÍHO VOJSKA.
Zahtevajte v lastnem interesu naš prospekt!

Laštilo I^a za cipele

prodaja na veliko i malo.
Kemička tvornica
Frant Trefny
Rožmítal Češko
Oddeleni 18 f.

General. zastopstvo in skladišče za SHS:
FRANC MARINI, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 27.

Лаштило I^a за ципеле

продаја на велико и
мало. Кемичка трговина
Франт ТРЕФНИ
Ројнитал, Ческа
Оделење 18 ф.

INTERESANTNA NOVOST!
POŠUMAVSKA INDUSTRIJA.

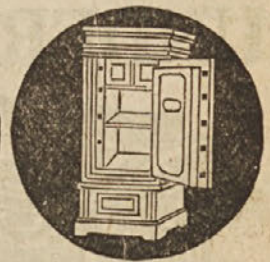
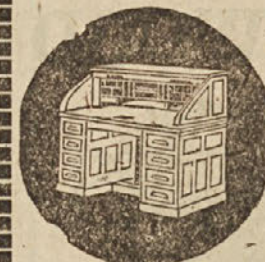
MODERNE ZRCALNE URE

„SATURNUS“ POSTAV. ZAVAROVANO.
JINDŘICH BUDIN, Staňkovy, ČECHOSLOVENSKO.

GENUINE CARNIOLAN

LACES PROCURES

MICA DEMŠAR, ŽIRI, SLOVENIA, JUGOSLAVIA

Veliki izbor!
Umjerene cijene!

Solidna roba!
Umjerene cijene!

TELEFON BR. 9-2,

TELEFON BR. 9-27

AMERIČKI UREDSKI NAMJEŠTAJ

Blagajne i kasete, sigurne proti vatri i provali
Pisače strojeve raznih sustava uz jamstvo dobavlja
NOTTER I DRUG, ZAGREB, ILICA BR. 21

Eksport v Argentinijo!

Oni trgovci in tovarnarji u Jugoslaviji, ki žele eksportirati svoje proizvode v Argentinijo, naj sporoče svoje naslove pod

„F. K. CALLE PANNERO“

na upravo lista.

Они трговци и творничари у Југославији, који желе експортирати своје производе у АРГЕНТИНИЈУ, нека јаве своје наслове под

на управу листа.

Na prodaj:

Prvovrstna trgovska hiša, najlepša lega v Mariboru, lokali prosti za takojšnje vselitev.

Več trgovskih prostorov v sredini mesta in neposr. bližini Maribora.

Penzija 12 hiš, 18 jehov posestva, z velikim tujskim prometom za K 2,340.000.

Posestva, gostilne, hoteli, mlini in vile pod najugodn. pogoji. Pojasnila proti znamki za odg.

Realitetna pisarna „RAPID“, Maribor, Gosposka 28.

Domača tvrdka.

Solidne cene.

Velika izbira izgotovljene

obleke vseh vrst za gospode, dame in otroke. Zaloga vsakovrstnega

blaga za moške obleke, površnike in sukne, dalje vata za krojače v kosih in na metre.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica 9.

Najnovejši kroji. Točna postrežba.

Tražim

za dolazeću sezonu jednu firmu, kojoj potrebuje **OVČJA VUNA** da joj nabavljam i kupujem u komisijon. Reflektanti neka se obrate na Ivana Zavišića, komisionara u Vel. Bečkereku.

Najidealniji američki pisali stroj

UNDERWOOD

dobije se odmah kod

THE REX CO., Ljubljana

Gradišče šte. 10 Gradišče šte. 10.

Kod većih narudžaba popust.

ADVERTISEMENTS

FOR ALL JUGOSLAVIC NEWSPAPERS MANAGES PROMPTLY THE ADVERTISING OFFICE

ALOMA COMPANY, LJUBLJANA, JUGOSLAVIJA

Novi zakon za naše ribarstvo.

Pravila za naše pomorsko ribarstvo su bila prviput kodificirana 1808 g. u takozvanom »Daudalovom pravilniku za ljetni ribolov«. Stariju kodifikaciju iz doba mletačke uprave u Dalmaciji nijesam našao štamparu; međutim je moguće, da bi se pronašao u starim pravilima zapisan jedan spor o lovačkom pravu, gdje bi bila zapisana takodjer odredba. Najvažnija naredba našeg ribarskog prava jest, da imaju članovi primorske općine pravo loviti ribe u djelu mora, koje leži pred njihovom općinom, i to na daljinu jedne pomorske milje (1852 m). Pravo lova i ribolova spada u takozvana iura regalia minora vladara, koji je ono pravo podijeljivao neko vreme fizičnim, a onda opet juridičnim osobama.

Iz mlađjeg doba postojaju neka prava na hrvatskom Primorju, po kojim imaju, kao što vele pojedinci i neke općine, »regalno« pravo ribolova te ne dopuštaju stanovnicima općina loviti na dotičnom mjestu. U onim djelovima našeg Primorja, koji su bili pod mletačkom vladom, ima takozvane »terminazioni vonete«, po kojim su fizične i juridične osobe imale pravo ribolova na izvjesnim mjestima, kuda nije bilo dozvoljeno stanovnicima općine loviti. Koji vladar i kada je dao primorskim općinama pravo ribolova u prvij pomorskoj milji, to do danas nije historički ustanovljeno. Vjerojatno ovo pravo poteka iz davnih doba; ali pošto je ono pravo prešlo tako reći već u krv našeg Primorca, ga moramo smatrati temeljem našeg ribarskog prava. Pobune starih Neretvanca i Uskoka protiv Mlečana su imale u tom pravu velik dio uzroka. Naš Primorac nikada nije dopustio, da bi tudjinac orao njegovu njivu, a ma bila ta njiva more ispred njegove kuće. Tokom vremena nas je to općinsko pravo ribolova štittilo od navale tudjina na naš ribolov; ovo pravo će nas štiti i u buduće.

Drugiput je bilo naše ribarsko pravo kodificirano pod austrijskom upravom u pravilniku z dne 6. maja 1835. Pravo lova općinara u prvij milji je ostalo neokrnjeno. U ono doba smatrao se ribolov (kao što u slatkoj vodi) granom poljedelstva. Moja zemlja graniči na more, zašto dakle ne bi ribario? Onda pojam morske obale kao važnog pravnog objekta nije bio toliko razvijen nego li danas; naročito nije bilo nikakve pomorske uprave te su zato administrativne vlasti raspolagale i morem, što je svekako bilo štetno po napredak ribolova. Sporovi su bili na dnevnom redu; činovnici za to nijesu bili specijalizirani, nijesu razumjeli ribara, niti njegove terminologije, premda su nekoji bili od njih domaćini; ribar nije razumio činovnika i tako se gomilale pogriješke uz pogriješke.

Trećiput je bilo naše ribarsko pravo kodificirano 1884. g., a zasebna pravila za ljetni ribolov bila su izdata 1897. g. I tada je pravo općinara na ribolov u prvij milji ostalo netaknuto. Ribarsko je pravo prešlo pod pomorsku upravu, što je bilo od velike koristi. Time se tekao počinje doba novog napretka u našem pomorskom ribarstvu; dobro bi bilo, ako bi onako ostalo i u našoj državi.

U ovo par godinama našeg samostalnog državnog života su bili izneseni već mnogi predlozi za napredak našeg morskog ribarstva. Međutim oni su predlozi imali takodjer dosta pogriješaka, uslijed čega se nijesu mogli ostvariti. N. pr. predlog, da bismo prenijeli ribolovnu tehniku iz ostalih država k nama, ne može se ostvariti, pošto je fauna našeg mora drukčija nego li u ostalim morima. Tražilo se, da počnemo proučavati naše more, u čiju svrhu imao bi se postaviti naročiti biolog. Biolog je namješten, ali još nemamo biološkog inštituta (koji je danas veoma skup); sada možemo se tješiti time, da onaj biolog već godinu dana dobiva dobru plaću, a ne radi ništa, jer nema potrebnih sredstvi. U administraciji ne može da pomaže, jer ne pozna našeg jezika te nema potrebne prakse. Ono 100.000 kruna, koje smo potrošili zanj, mogli bismo upo-

V Čehoslovaški (Košice)

je ceno na prodaj velika množina hrastovih

vinskih sodov

ogrskega tipa, vsebine 150—300 l. Sodi so razloženi in numerirani tako, da pride na 1 vagon približno 300 kosov. Izvoznica oskrbljena. Ponudbe pod „V. D. vinski sodi“ na upravo lista.

Trgovina čevljev (cipela)

in čevljarskih potrebščin na drobno in debelo. Matija Trebar, Ljubljana, Sv. Petra c. 6. Telefon št. 539.

ТРАЖИМО

агилне заступнике по свим већим местима за наш лист. Понудбе на управу »ЈУГОСЛАВЕНСКЕ БУРЗЕ«

Priporoča se tvrdka

JOSIP PETELINC,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev, za rodbinsko in obrtno rabo, na veliko in malo, posamezni deli za vse sisteme, olje igle in deli koles.

Traži se

društvenik

za rudnik ugljena u Štirjancima kod Ormoža. 19 slobodnih traga, ugljen 4800 kalorija. Ponude pod „I. F. 357“ na upravu lista.

Trgovci! POZOR! Trafikanti!

Cigaretni papir, stročnice vseh vrst, pis. papir, krema, ličilo, vazelina, riževe ribarice, konjske ščetke, nogavice, rokavice, sviterje, šale, žabce, sukanec, bombaž vseh znamk, vezalke, sesalke, plavilo, ter vse galanterijsko blago, kupite najceneje in po konkurenčnih cenah pri tvrdki

Oroslav Čertalič, Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

Trgovina z urami in zlatinno F. ČUDEN, Ljubljana, Prešernova ul. 1.

Stora d z o z.

Št. Vid nad Ljubljano

tovarna za gardine, bonfams, posteljna pregrinjala, zavese za kavarne in hotete iz tula, ripsa, entamina, kongresa, platna i. t. d.

Нацрте

за плакате и рекламне карте за препоруку, намењене за razturače prigodom I. velesaјma у Љубљани прибави: АЛОМА ЦОМПАЊУ Љубљана, Конгресни трг 3.

Lesene žeblice za čevljarje

(drvene čavlje za postolare)

i z r a d j u j e

Tvornica drvenih čavlja, Ivan Seunig ml., Tacen pod smarno goro pri Ljubljani.

50.000

metrov „Hydrofilgaza“ vel. 5/5, 40/42, 80/82 cm 1 m po . . . Kč 2'80	метара «Хидрофилгаза» вел. 5/5, 40/42, 80/82 см. 1 м по . . . Кч 2'80
se takoj proda. Ponudbe pod „V. D. gaz“ na upravo lista.	прода се одмах. Понуде под «В. Д. газ» на управу листа.

JUGOSLAVENSKI EKSPORTERI, koji žele inserirati u berlinskim stručnim novinama

„OST-EXPORT“

i to u zasebnim brojevima:

25. juna Finska (za izložbu u Helsingforsu),
10. jula i 10. augusta zasebni broj za njemačku „Ostmesse“,
25. jula specijalno izdanje za izložbu u Rigi,
10. septembra zasebni broj za sajam u Revalu,
neka bezodvlačno traže proračune kod zastupništva: Aloma Kompani, Ljubljana, Kongresni trg broj 3.

Prah zoper mrčese

(proti muham in bolham)
100 škatlic za pršenje
(Spritzkarton) K 350.—.

Sprejmejo se zastopniki!

Herba'z.s.o.j. Zagreb, Palmotičeva 10.

NAROČILA

za izdelavo plakatov za
„Ljubljanski velesej“
sprejema Aloma Company
Ljubljana Kongresni trg 3.

Hiša v St. Ilju,

najlepša lega, ob cesti, nasproti pošte,
do kolodvora 10 minut, cerkve 50 korakov,
z lepim sadnim vrtom, njivami,
pod najugodnejšimi pogoji na prodaj.
— Ponudbe se prosijo na upravo pod
„L. S. Hiša.“

Naravne bruse

za steklarsko obrt, za kose,
leseno robo: stavbne samokolnice, lestvice,
vile za seno, kosišča, grablje, brezove metle,
lopate vseh vrst, špilje za mesarje itd. nudi najceneje

A. STRNADEL, izdelovatelj HOŠTALKOVA-
Moravsko (Češkoslov. republ.)

Orion-Maršner

akc. spol

Praga - Kral. Vinohrady

Češkoslovensko

nudi za eksport: čokolado, oriental. bonbone, fine deserte itd. Zahtevajte ponudbe.	nuša za eksport: čokoladu, oriental. bonbone, fine deserte i t. d. Tražite ponude.
---	--

Metle salonske

(sirkove) broj 0/750, 1/850, 2/950,
3/1050, 4/1150, Reforma br. 5/1250.
Metlice za odjela čistiti po K 600.—.
Cijene se razumiju za 100 komada.
NUDI NA VELIKO!

Pajo Babić, agentura ::: Zagreb.

trijebiti koristnije. Oni, koji su savjetovali, da se mora lagano iti dalje, da se odstrane nepravilnosti, nijesu bili slušani. Mi bismo već 1919 g., kada smo dobili pomorsku upravu, morali sastaviti nacrt za novi zakon za pomorsko ribarstvo. Ali ova je bila ideja odbijena, jer tobože još nema ustava. Time smo gubili godinu dana za kolektivno proučavanje predmeta.

Ali i u nesreći ina sreće, veli naš narod. Absolutna ustanova je pomogla četvrtu kodifikaciju našeg ribarskog prava. Dobili smo naime ukazom od 6. septembra 1920 pomorsku upravu, kojoj je povjeren pomorski ribolov. Međutim ministarski je savjet dne 9. aprila 1920 naredio, da spada u pomorsku upravu samo red pomorskog ribolova (t. zv. morskopolicija), a sve ostalo bi imalo doći pod upravu ministarstva poljoprivrede. Onda je naime prevladjivala teza, da su veze između slatkovodnog i pomorskog ribolova jače negoli kulturnohistoričke veze. Ali onih veza zaista nema, jer su odnosi i tehnika različite. Ipak je ona absolutna ustanova od 9. aprila pomogla do toga, da ćemo prije doći do nacrtu za zakon o pomorskom ribolovu. Ministarstvo poljoprivrede je novembra 1920 odredilo, da se izvede taj nacrt, a na intervenciju ministarstva saobraćaja smo konačno došli do toga nacrtu. Ovo je dakle četvrta kodifikacija našeg ribarskog prava, a naše Primorje ju je uzelo u pretres.

Povodom kodifikacije moramo uzeti u pretres sve nedostatke dosadaš. kodifikacija je prihvatiti sve one reforme, koje se nama pokazuju potrebnim. Bez sumnje jest, da moramo potvrditi pravo općinara u prvoj mliji. U novom zakonu moramo kazati nekoliko više riječi o upotrebi morske obale, da bi se što najviše moguće eliminirali sporovi, koji nikako ne hasne napretku ribolova. Uzakoniti se moraju isto i ribarske zadruge. Pravo općinara na ribolov je izvor njihovog interesa na ribarstvo; ali pošto je pravo ribolova dati općinarima kao općinarima, a ne kao što ribarima, je logično, da se krug, iz kojega se rekrutiraju članovi ribarskih zadruga, proširi na općinare; tim više, jer ima ribara razmjerno malo te radi toga ne mogu da stvore finansijski jaku zadrugu. Ribarske zadruge će onemogućiti sporove u ribolovu. Svi ribari ne mogu da love na istom mjestu u isto vreme; stoga je zakonom uređjena organizacija potrebna. Formu zadruge priznajemo najboljim sredstvom, ali nad zadrugama mora da bude faktor, koji mora neprestano paziti, da se zadrugarski duh ne pokvari. Razlika između ribara po zvanju i ostalih ribara u prijašnjim kodifikacijama nije bila ni kakva. U praktičnom radu taj nedostatak nije bio dobar. Ova razlika mora biti. Ako se traži, da bude i ribar poskribljen u bolesti i starosti, je potrebno, da dokumentarno pokaže tačnu historiju svojeg ribarskog života, jer bi se inače državni novac mogao upotrebljavati za ono, što ne treba pomoći. Novi zakon mora također imati oštre odredbe za zaštitu raspoloda riba te oštre kazni za one, koji se u ribolovu služe eksplozivnim, narkotičnim i otrovnim sredstvima. U pogledu ribarske uprave treba obdržati instituciju triju instancija, koja garantira tačnije proučavanje spornih pitanja kao i veću objektivnost u prosudjivanju.

Nadamo se, da su svi primorski krugovi uvjereni, da mora novi zakon za naš ribolov sadržavati sve potreb. elemente, da će se odstraniti današnji nedostaci i nepravilnosti te da će se stvoriti uslovi za racionalni i metodički razvoj. Naše ribarstvo mora biti dobro i praktično uređeno, ne samo s obzirom na nas same, nego i s obzirom na inozemstvo. Potrebno je, da se za ovaj važni dio naše ekonomije zainteresiraju i unutarnji krugovi, da bi se mogla osnovati i veća ribolovska poduzeća. Držim, da bi se na polju pomorskog ribarstva mogli snaći svi bez obzira na političku boju.

POZOR! Ljubljanski vel. POZOR!**vzorčni semenj**

Ljubljana. 13.—24. avgusta 1921.

Tudjinski kapital kod nas.

Poznato je, da tudji kapital i tudja radna snaga igraju kod nas veliku ulogu. Tako su n. pr. sva veća industrijalna poduzeća u Vojvodini

Tražimo

agilne zastupnike po svim većim mjestima za naš list. Ponudbe na upravu „Jugoslavenske burze“.

Jugoslavenski eksporteri, koji žele inserirati u berlinskim stručnim novinama

„OST-EXPORT“

i to u zasebnim brojevima

25. juna Finska (za izložbu u Helsingforsu),
10. jula i 10. augusta zasebni broj za njemačku „Ostmesse“,
25. jula specijalno izdanje za izložbu u Rigi,
10. septembra zasebni broj za sajam u Revalu,
neka bezodvlačno traže proračun od zastupništva
Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Nekoliko vagona porcelana (bjeli porcelan), tanjiri, zdjela, tase itd. dobave se odmah kod	Nekoliko vagona porcelana (beli porcelan), taširi, zdele, tase i t. d. dobave se odmah kod
--	--

Thunke tovarne porcelana, Klosterle a. Eger - Češkoslovenska.

Pocinkanu pločevinu

u većim množinama oddaje najjeftineje

Ivan Podboj ::: Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 95.

Prostore za reklamu

na gradnji palače Ljubljanske kreditne banke u Ljubljani ispred glavne pošte (na raskršću četiri najprometnijih ulica u Ljubljani) predaje Anončna ekspedicija Aloma Company, Ljubljana.

Svjetski list

„Prager Presse“

izlazi svakog dana dva puta u nakladi od

80.000 primjeraka

te se razasijle u sve djelove svijeta. Prijave za pretplatu i oglase prima

Aloma Company d. s. o. j.
Ljubljana, Kongresni trg 3.

Brzjavni: Aloma. Tel. interub. 174.

V Jugoslavijo pošilja

biče, jermena za šivanje
in usnj. trakove za čevlje
F. Lubomir Bilek, Metylovice u Mistku, Morava - ČSL.
Izdelovanje bičev in jermen.

HOTEL

na prometnom mjestu, blizu dunavske
parobrodarske i željezničke stanice, u
jednom gradu u Srijemu, prodaje se
dobrovoljno hotel sa zakupnim ugovorom,
cijelokupnim inventarom, 20 mobiliranih
soba i sa elegantno uređenom baščom.
Poblize u upravi lista
pod „Hotel 20“.

Iščemo

agilne zastopnike v vseh
večjih mestih za naš list.
Ponudbe na upravo
„Jugoslovanske borze“.

Novost! Novost!

Izdelovanje zračnih motorjev
za prenos premoga in drugih
predmetov po žlebovih.
Sistem „Ostrava“ pat. ing. V. Peřák,
Stezska Ostrava — ČSR.

Orodje, okove za pohoštvo in stavbe

nudi najugodnejše
Rudolf Kmen, Dunaj
Wien V. Margarethenstr. 110.
Zahtevajte vzorce.

Jugoslovanski eksporterji, ki žele inserirati
v berlinskem strokov. časopisu

„OST-EXPORT“

in sicer v posebnih številkah

25. junija Finsko (za razstavo v Helzingfors)
10. julija in 10. avgusta posebna številka za
nemško „Ostmesse“,
25. julija specijal. izdaja za razstavo v Rigi,
10. septembra posebna številka za semenj v Revalu
naj nemudoma zahtevajo proračun pri zastopništvu
ALOMA COMPANY, LJUBLJANA.
Kongresni trg 3.

Sanduke za šljive,

okvirice za opeku, drvene
remenice iz trdoga drveta
izradjuje i dobavlja uz naj-
niže cijene tvornica
sanduka i remenica

Drvena industrija Feliks Stare, Radomlje, Slovenija.

VELIKO IMANJE

proda se u Posavini: 50 jutara prvo-
klasne oranice, 100 jutara livade, 25 ju-
tara šume i živi i mrtvi inventar. Cijena
2.500.000 K — Naslov u upravi lista.

Več vagonov porcelanastih

(beli porcelan) krožnikov, sko-
delic, tas i. t. d. dobavi takoj
Thunška tovarna porcelana, Klösterle a. Eger, Češkoslov.

u rukama tuđjih građana; iz ostalih mjesta (Hr-
vatske, Bosne, Slovenije) nama u tom pogledu
niju poznati podatci, ali je sigurno, a i tamo
kapital igra veliku ulogu.

Zato je potrebno, pitati se:

1. Hoćemo li još dalje dopustiti put stranom
kapitalu k nama, i to uz koje uvjete?
2. Hoćemo li te na koji način nacionalizirati
tuđja poduzeća?

Za sada hoćemo da premotrimo prvo pita-
nje. Prije svega pak moramo da naglasimo stvar,
koja je posve jasna, a se u tim stvarima uvijek
zaboravlja.

Mi smo još mlada država, koja nema još ka-
pitala niti radnih snaga, poglavito kvalificiranih
sila. Alko velimo, da nama toga ne dostaje, ne
mislimo to u absolutnom, nego u relativnom smi-
slu riječi, t. i. da imademo premalo onih faktora,
koje bismo trebali za potpunu razvitost naših
ekonomskih sila.

Ova konstatacija nas vodi u dilemu, koju
moramo uvijek imati pred očima: ako hoćemo, da
izbijemo strani kapital, se moramo odlučiti ili za
to, da se zadovoljimo s onim što imademo, ili za
to, da pripustimo strani kapital i strani rad, ali
da razvijemo i svoju djelatnost.

Izbor između dvije i druge solucije je težak,
u današnjim nenormalnim prilikama još težiji:
najveće poteškoće nama pouzrokuje činjenica, da
na svaki korak sretnemo tuđja ili mješovita pod-
uzeća, dok nama nije poznat ni broj ni procenat
djelotvorenja stranog kapitala u ovim poduzećima.

Nepotpuni i netačni podatci u tom pogledu
nama nalažu dužnost, biti u raznim odlukama vrlo
opreznim: tek onda, kada ćemo tačno znati sve
podatke, bismo mogli otpočeti stalnom politikom
u tom pogledu.

Iz toga još proizlazi zaključak, koji valja
istaknuti:

Danas možemo donijeti odluku, koja mora
vrijediti samo privremeno, dok ne ćemo dobiti
tačnijih podataka. Pri takovom stanju, što ga
imademo danas, t. i. kad ne znamo tačnih poda-
taka, postoji riziko, da bi odluka bila pogriješna,
— ali mora se razlikovati, je li pogriješna u
tom ili onom pravcu: ako naime previše odbijamo
strani kapital, može se ta pogriješka tokom
2—3 godina ispraviti (kada bismo dobili tačne
podatke, koji bi nama pokazali, da je opasnost
manja nego što smo mislili); ako učinimo pogri-
ješku u protivnom smislu, ne ćemo je više moći
ispraviti.

To mora biti izlazna tačka za današnje rie-
šenje: po našem mišljenju bi trebalo postupati na
slijedeći način:

Dok ne dobijemo tačnih podataka, moramo
zabraniti svako novo poduzeće sa tuđim kapita-
lom. Od toga pravila možemo odstupiti samo on-
da, kada se radi oko uopće korisnih poduzeća,
međiu koja spadaju:

1. sva prometna sredstva (željeznice, mosto-
vi, luke),
2. industrijalna poduzeća, koja proizvadjaju
potrebni inventar (radionice za strojeve).

Za sva ostala poduzeća moramo se ograni-
čiti na domaći kapital: kašnije ćemo vidjeti, ko-
liko tuđje kapitala možemo i u onima dopustiti.

Našim generálním zástupcem
proČeskoslovenskou republiku
jest p. Viktor Dostál v Praze,
Marianská 16. — Tel. 228/VIII.

Produkcija žita u Vojvodini.

U uvodnom članku »Obzora« stoji, da je
Vojvodina prije rata rodila 12 milijuna met. ce-
nata pšenice, a danas samo 4:5 milijuna. To nije
istina, a bi moglo dovesti i inozemstvo u smut-
nju. Pored toga ovakva tvrdnja može postati
obličnom frazom publike, koja s njom operira u
svojim argumentacijama. U. G. Lakatoševoj knjizi
»Jugoslavija u svijetlu statistike« zbilja stoji, da
je privreda pšenice i raži u »djelovima Ugarske«
iznosila 13:1 milijuna met. cenata. Ali g. Lakatoš
uzeo je u račun (i još prije mirovne konferencije)
i cjeli Tamiški Banat, što je pripao Rumunjskoj,
te »koridor« sa Češkoslovačkom, koji je prema
mirovnom ugovoru pripao djelomice Austriji, a
djelomice Madjarskoj. Prema podacima, koje je
iznio u »Zastavi« g. B. Bahman, je iznosila pše-

Nacrte

za plakate i reklamne karte za preporuku,
namenjene za rasturanje prigodom I. vele-
sajma u Ljubljani pribavi:
ALOMA COMPANI,
Ljubljana, Kongresni trg broj 3.

Jedilno orodje

iz srebrnobeke jako trpežne kovine v vseh
oblikah in vrstah, dalje garniture za sve-
tiljke in svinčene plombe izdeluje
Cinal' tvornica jedilnega orodja, Celje.
Takojšnja in točna izvršitev. Lastna galvanizacija.
Kupuje baker, medenino, aluminij, cin in svinec.
Zahtevajte cenike in proračun.

ČELIČNE ZAVOJNE KAPKE

za dućane i izloge (Stahl-
Rollbalken). Konstrukcije
za sunčane plahte svih si-
stema kompletno, Bostwik-
gitere (škaraste gitere za
sklapanje) u svim dimenzi-
jama i prvoklasnoj izvedbi
preporučuje

Prva jugoslavenska tvornica žalu-
zija, roleta, drv. i čeličnih kapaka
G. Skrbić, nasljednici

Braća Vidaković

Hlica br. 40 Zagreb Tel.int. 4-92

Preprodavci i trgovine željezom popust. — Svaka
naručba se izvršuje najbrže (za 2—3 dana). —
Vlastita proizvodnja na veliko. — Popravci brzo i
jeftino Tražimo zastupnike po cijeloj Jugoslaviji.

T oaletna zrcala brušena

in nebrušena, v niklastih in lesenih okvirjih v vseh
izdelavah (namizne, ročne, žepne, tridelne) nudi

Zrcadlárna Lázně železnice :: Čehoslov.

FURNIR

žagan, iz vseh vrst trdega lesa,
od 1 mm debeline naprej, ::
ima v zalogi
tovarna furnirja, žaga,
in trgovina z lesom
Podrečje p. Domžale.
Nakupuje trdi suhi les v plohih in hlodih.

JURJEVO'

terpentilnovo
čistilo za čevlje
razpošilja
glavna zaloga
M. Trebar
Ljubljana
Sv. Petra c. 6.
Telef. 539.

Industrijalci i trgovci, koji namjeravaju izložiti svoje proizvode na jesenskom praškom velesajmu

neka blagoizvole odmah javiti svoj naslov na „Aloma Company“, odjeljenje Velesajmova : : : Ljubljana, Kongresni trg 3.

nicom posijana površina naše Vojvodine 1914. g. 689.000 ha (5.878.000 metara privrede); raži 32.000 hektara (357.000 m.c.); jačam 67.000 ha (886.000 m.c.); zob 174.000 ha (2.760.000 m.c.); kukuruz 607.000 ha (11.305.000 m.c.). G. 1920. iznosila je površina, posijana ozimom pšenicom, 473.087 ha (produkcija 4.252.768 m.c.); ražom 16.966 ha (133.498 m.c.); jačmom 63.698 ha (511.749 m.c.); zob 117.792 ha (1.039.021 m.c.); kukuruz 565.096 ha (8.541.132 m.c.). U tekućoj godini posijano je pšenice 528.995 ha, raži 21.797 ha, jačma 38.868 ha. Pšenice je dakle ljetos posijano više od prošle godine. Produkcija je uslijed rata u svim zemljama pala te se sada pomalo diže. Tako smo n. pr. neki dan donijeli vijest, da Rumunija ove godine ne će imati ni koje pšenice za izvoz.

G. Bahman je prikazao još i žalosnu činjenicu da je sredinjska hektolitarska teža pšenice pala od 76—77 kg (kao što u prijašnjim godinama) 1920. g. na 73—74 kg ili pače na 70 kg, i to radi toga, jer nema dobrog sjemena. Zato bi bilo potrebno, da bi država odevojila kvalitetno sjeme, da se na taj način opet podigne kvaliteta žita.

„TEPNA“

mednarodni list za industriju, trgovinu, uvoz in izvoz. Izhaja v sedmih jezikih. — Naslov:

„TEPNA“

Nachod-Češkoslovenska.

Kriza u industriji drveta.

Poglaviti uzrok krize u našoj industriji drveta leži u tome, da naša vlada nije dovoljno izkoristila našu industriju drveta u radu za obnovu zemlje. Naše tvornice drveta proizvodjaju dovoljno produkata, da ih nikako ne trebamo uvažati. Još više: konstatirano jest, da naša država potrebuje od cjelokupnih proizvoda industrije drveta, koji se proizvodjaju kod nas, samo 35%, dok ostalo 65% može ostati za izvoz u inozemstvo.

Jedino sredstvo, da popravimo svoju valutu, jest, da nastojamo izvoziti što moguće naših proizvoda u inozemstvo. Najvažniji predmet izvoza u nas je drvo i drveni proizvodi. G. 1919 je uslijed veoma pogriješene ministarske naredbe moglo samo 5% izvozničara drveta izvesti drvo. Ona pogriješna naredba bila je ukinuta tekar općom naredbom o izvozu. Prije nego što je druga naredba stupila na snagu, zadržani su na pograničnim stanicama svi transporti drveta za inozemstvo; na tim stanicama su stajali vagoni, natovareni drvetom višeputa više mjeseci; razumije se samo sobom, da se drvo međutim veoma kvarilo. Vrh toga su morali vlasnici platiti ležarinu za vagon, što je svakako velika krivica.

Ako bi ona situacija trajala još dalje, bismo mogli izvažati sve manje drveta, naročito jer bi naše drvo ne moglo konkurirati sa rumunjskim. Rumunija imade danas na pograničnim stanicama te u njihovoj blizini 40.000 vagona, spremnih za izvoz, dok u Erdelju stoji 80.000 vagona drvenog materijala. Rumunjski materijal je bolji od našeg; osim toga se rumunjska vlada stara na sve načine, kako bi povisila svoj izvoz; zato je smanjila carinu na 50%, a mi smo ostali kod visoke carine. Kada će Rumunija urediti i svoje prometne prilike, ćemo teško moći konkurirati sa rumunjskim drvetom.

Ogromna množina izvezenog drveta iz Austrije i Českoslovačke je primorala švicarsko centralno seljačko udruženje, da protestira protiv uvoza drveta u Švicu, jer su uslijed toga cjenе onako pale, da Švicu ne može da uzdrži svoju konkurenciju.

Ova opasnost prijeti i nama, ako ne zaštitimo uvoz drveta i njegovih produkata u našu državu visokom carinom.

Usljed visoke izvozne carine ne možemo izvažati ni drva za ogrijev, akoprem ga preostaje svake godine za 20 do 25.000 vagona. Pored toga mora ministarstvo saobraćaja također odrediti, da se plati vozarina za drvo samo po jednoj skali, po kilometraži od postaje dogovora do postaje rastovarenja.

Mi se u svojoj trgovačkoj politici nikada ne obaziremo na iskustva, koja dolaze iz stranih država. Mi bismo morali po primjeru Beča, Varšave i Frankfurta odrediti, da se barem svakih 14 dana stvore na burzi topogledni zaključci te da se na njima trguje i s drvetom.

Industrija drveta, je za nas tolike važnosti, da bi moralo ministarstvo, u čije područje ona spada, sazvati dotičnu anketu naših industrijalaca, na kojoj bi se pretresale sve u tu struku spadajuće stvari. Prije svega pak je potrebno, da se smanju u tom pogledu carinske izvozne tarife, da se ukine obrtni i poslovni porez, da se pomogne carinski postupak te da se ukine ležarina vagona, natovarenih drvetom, koji čekaju na carinjenje.

To je edini način, da se izkoristi naša industrija drveta i time podigne naša valuta.

SAMPLE-FAIR

IN LJUBLJANA
JUGOSLAVIA

AUGUST 13 — 24

1 9 2 1

FOR INFORMATION WRITE: ALOMA COMPANY, LJUBLJANA, JUGOSLAVIA

Naša izvozna trgovina u prvom kvartalu 1921.

Danas ćemo saopćiti statistične podatke našeg izvoza mjeseca marta t. g., prema kojim smo izvezili raznu robu u vrijednosti od 228 milijuna dinara. Ako tome pridodamo još one iz prvih divju mjeseci t. g., je naš izvoz u prvo tri mjeseca t. g. iznosio 569 milijuna dinara.

Ako sravnimo ovaj izvoz sa izvozom u istim mjesecima prošle godine, koji je iznosio 230 mil. dinara, onda možemo svim pravom gledati u bolju budućnost naše izvozne trgovine te na sve posljedice, koje iz toga proizlaze.

Izvoz za prvo tri mjeseca nama dokazuje, da je naš optimistični nazor bazirao u tom pogledu na realnom podlogu; držimo, da ćemo ovaj naš izvoz još poboljšati i onako poboljšati svoj ekonomski položaj kao što i valutu, ako se od strane sve zapreke, što nas još danas smetaju u izvozu.

Karakteristična strana izvoza u ovo tri mjeseca jest, da nama daje preglednu sliku iz-

voza onih predmeta, koje najviše proizvodjamo te koje smo u prošloj godini izvažali samo u maloj mjeri. Dok smo naime prošle godine od cjelokupne vrijednosti izvoza izvezili 52% drveta, 5% mesa, 5 odst. kukuruza, 2,5 odst. žita, 2% brašna, 1 odst. jaja, 1 odst. svinja, 2 odst. šljiva, iznaša izvoz u prvom kvartalu t. g.:

Predmet:	tona	mil. din.
žito	26.535	61:9
kukuruz	93.347	89:1
brašno	12.380	49:1
varivo	9.030	12:5
šljive (suhe)	12.666	38:—
kudolja	3.215	13:5
stoka	—	70:5
meso	8.700	100:1
jaja	—	31:4
drvo in drveni produkti	—	40:—
cement	45.690	50:—

Percentualno smo izvezili drveta 7% od vrijednosti cjelokupnog izvoza, žita, kukuruza i brašna 38%, šljiva 7 odst., stoke, mesa 30%. Izvoz drveta nar. je značajno, jer naša industrija nije dovoljno jaka, da bi uzdržala jaču konkurenciju ostalih država, što izvažaju drvo; zato je potrebno, da se za drvo ukine svaka izvozna carina. Ako bi u izvozu drveta ne bilo one zapreke, onda bi naš izvoz u tri mjeseca sigurno iznosio oko 700 milijuna dinara; ako bi naš promet bio bolji te ako bi izvoz svih naših proizvoda bio slobodan, bi nama statistika pokazivala još bolje stanje.

Unatoč ovim nepovoljnim prilikama te unatoč konkurenciji tuđih država moramo zadovoljstvom konstatirati, da naš izvoz ove godine pokaziva velik napredak. U ovo vreme još nemamo statističkih podataka o uvozu, da bi ih mogli sravniti s gorenjim podacima o izvozu te na taj način vidjeti našu trgovačku bilancu, ali prema carinskim prihodima i praktičnom iskustvu izvešta, da uvoz nije tako velik kao što u prvom kvartalu prošle godine. Primjetnuli smo već prije, kada smo govorili o trgovačkoj bilanci za prošlu godinu, da je naša država uvozom u godinama 1919 i 1920 nadoknadila one ispađe, koji su u državi nastali uslijed šestogodišnjeg rata; spomenuli smo također da će nam trgovačka bilanca za tekuću godinu pokazati, drugu, bolju sliku.

Ova bilanca nam dopušta nadu, da možemo optimistično gledati u budućnost. Premo današnjem stanju poljodjelstva možemo se nadati dobrih rezultata; zato će biti superprodukcija, namjenjena izvozu, dosta velika.

Druga važna okolnost, koju potvrđuje ministarstvo poljoprivrede, jest, da je ljetos posijana veća površina zemlje nego li prošle godine; zato možemo i zbog toga nadati se veće produkcije.

Što se tiče izvoza stoke, nalazimo se ove godine u dobrom stanju. Ratom opustošena mjesta već su snabdjevena stokom; zato za ona mjesta neće više morati skrbeći oni, koji imaju hiperprodukciju stoke, nego će ju moći izvažati.

Nepovoljna strana ovogodišnjeg izvoza jest, da inozemska tržišta kupuju stoku i zemaljske produkte od onoga, što ih nudi jeftinije. Konkurencija ostalih država nama čini, na nama će i u buduću činiti zapreke u izvozu. Da bi se ova konkurencija onemogućila, bi trebalo dati izvoznol trgovini potpunu slobodu. Zato moramo za svaku cijenu ukinuti sve izvozne carine i ostale zapreke, organizirati promet za izvoz, a s povoljnim tarifama moramo da pomazemo izvoz, da bi se mogao uspješno upustiti u konkurenciju.

SEJM-VAŠAR
LIBERCE--REICHENBERG
(ČEŠKOSLOVAŠKA)
AVGUST 1921

Za domaću industriju!

Dr. Fran Ogrin.

Nakon toliko stoljeća smo postigli Jugoslaveni zajedničku vlastitu nezavisnu državu. Ali politička samostalnost u punom značenju riječi može se očuvati samo, ako se i u ekonomskom pogledu osamosvojimo potpuno. U tu svrhu je treba uza-

Индустријалци и трговци, који намеравају изложити своје производе
НА ЈЕСЕНСКОМ ПРАШКОМ ВЕЛЕСАЈМУ

нека благоизволе одмах јавити свој наслов на „Алома Компани“,
одељење за Велесажмове : : : : : Љубљана, Конгресни трг 3.

Jamnog smotrenog sudjelovanja na čitavom prostranom polju narodnog gospodarstva, i to priličnu i javnih činitelja. Poglavitito moramo nudjati najveću moralnu i materijalnu uporbu svojoj mladoj industriji, da bi se razvila u silu i jak faktor naše samostalnosti i samobitnosti.

I. Upora kroz privatne činitelje.

Trgovac mora da naručuje robu domaće izvora. Ako možda još nemamo vlastitih proizvoda dotične vrste, mora se između ostalih davati prvenstvo slavenskim firmama. U tom pogledu može nas baš českoslovačka industrija poslužiti raznovrstnom robom, n. pr. strojevima, tvorničkim i poljskim alatim, keramičnim proizvodima itd. U ostalom se i naša industrija razvija tako brzo i klijepko, da ima zastupane već rijetkije struke: izradjivanje rublja, igraćaka, česalja, gumba, boljih vrsti papira (kuverta) itd. Izgovor veletrgovaca, uvozničara dakle, da se dovina roba u Jugoslaviju ne može dobiti, već suda u najviše slučajeva ne valja, kakvu robu dobavlja grosista, onakvu rasprodaje i detalista.

Dopisivanje naših veletrgovaca sa inozemcima, kojko je prema gornjem principu još potrebno, mora se dakako vršiti u narodnom jeziku, srbohrvatskom ili slovenskom. Time dižemo ugled naše države u inozemstvu te skrbimo, da i tuđinci, koji hoće da s nama trguju, uče naš jezik, odn. postavljaju naše ljude kao dopisnike. Ovo pravilo dobije iznimku, kada mi sami u inozemstvu tražimo kupce za svoju izvoznu robu. Onda će se naši izvoznici služiti jezikom kupca ili jednim međunarodnim prometnim jezikom.

Naš konzument podupire domaću industriju time, da kupuje po mogućnosti samo kod trgovaca, koji prodavaju proizvode jugoslavenskog porijekla. U svrhu sveopće kontrole bi se imalo izdati geslo ili pače službena naredba, da moraju svi predmeti imati dotičnu oznaku (lede porijekla). Geslo »svoji k svojima« imalo bi se dakle vršiti svom dosljednošću i neumoljivošću.

II. Upora industrije kroz javne činitelje.

Medu ove činitelje spada pored općina i viših samoupravnih korporacija poglavito država. Državna uprava može da štiti i unapređuje razvoj domaće industrije prije svega na trojni način: 1. dobavama, 2. zakonodavnim i naredbenim putem, 3. novčanim potporama.

Ad 1. Državna uprava imala bi dobavljati potrebe za svoja gospodarska, prometna poduzeća (železnice, pošta, brzojav, telefon), za upravne zgrade itd. isključivo kod domaćih proizvođača i trgovaca, i to putem javnih ponudbenih rasprava, za koje moraju vrijediti običajni pravni propisi: raspis u pravo doba, ne previše kaucije (razmierno) te što je poglavito, da se kaucija brzo vraća onim poduzetnicima, kojih oferte nijesu prihvaćene, odn. o kojima je unapred razvidno, da se ne će prihvatiti. Trgovac, industrijalac, najme potrebuje svoj obratni kapital i ne može da pusti, da deset i stotihluda njegovog novca kao kaucija leže neupotrebljeni u raznim uredovima čitave mjeece. Načelo, da se razna roba dobavlja doma, mora biti onako nepokolebivo, da se ponude domaćih firma prihvaćaju i onda, ako bi slučajno njihove oferte bile manje povoljne, što se tiče kakvoće ili cene robe, ako nema velikih razlika. Ako se ćemo držati toga, to se možemo nadati, da će jedanput prstati skupe vožnje zastupnika raznih ureda u inozemstvu za robu, koju vrlo lahko možemo dobiti doma. Takav postupak je nerazumljiv, štetan i naš ugled i industriju, a nično opterećuje naše željeznice, dok bi se mogle upotrebiti za ostale transporte. Novac ide sasna nepotrebno u inozemstvo, što našu valutu trajno drži na niskom tečaju.

Investicijom dvijemilijardnog unutarnjeg zajma, namijenjenog u prvom redu za željezničke zgrade (popravak pruge Beograd-Sisak) ima državna uprava prekrasno polje, pomoći promišljenim nacrtom i pravodobnim ponudbenim raspisima domaću industriju.

Što vrijedi glede državnih dobava, vrijedi svakako i za dobave javnih ureda, zavoda i ustanova uopće. Ali nije dosta samo propis, da se ima uvažiti domaća produkcija, nego i treba da se taj propis zbilja vrši od najmanjeg ureda do ministarstva. U tu svrhu mogle bi se izdati razne kautele.

Ad 2. U Jugoslaviji, gdje se tekak osniva vlastito narodno gospodarstvo, treba ne samo inicijativa sa strane državne uprave, već i direktni propisi, pametno gospodarsko zakonodavstvo, čija je svrha potpomaganje narodne industrije. Suvršnim množinama domaće robe, bilo

agrarnu, bilo industrijalnu vrste, ima se zasigurati izvoz, a inozemskim sirovinama, potrebnim za našu industriju, ima se polakšati put u Jugoslaviju, otežati pak onim stranim proizvođačima, koje nudi ili može nudjati domaća industrija. Regulator izvozne i uvozne trgovine je carina. Njezin zaštitni ili direktno porhibitivni učinak može se po volji upotrebijiti. Ovoj će svrsi služiti i nova carinska carifa. U ostalom su u zaštitu domaće produkcije i konzuma umjestne takodjer formalne izvozne i uvozne zabrane, barem privremeno. Tako su morale n. pr. naše solane u Bosni svoj obrat izdatno ograničiti, jer više nijesu mogle da raspačaju svoje zalihe radi uvoza inozemske soli. Što se tiče porabe soli, to možemo, uvažujući i morske saline, produkciju dignuti tako, da je nepotreban svaki inozemski uvoz. Zašto dakle bacamo novac van? U oči ove činjenice će vlada od juna dalje zabraniti uvoz inozemske soli, dok je već izišla zabrana uvoza česke pive u zaštitu domaćih pivovara kao što i zabrana uvoza vina. Jednako možemo da za nekoliko godina podignemo produkciju šećera. Potrebno je samo umnoženje sadjenja šećerne repe i faktično izradjenje sve domaće repe doma, u koju svrhu bi se imale zgraditi nove šećerne tvornice. U ostalom se već sada tuže naši šećerni obrati, da im inozemski šećer čini preveliku konkurenciju te traže zaštitu. Naša tekstilna industrija se takodjer liepo razvija, dok industrija strojeva još dulje vremena ne će moći udovoljiti svim potrebama.

Kardinalno načelo u prospeli domaće industrije jest, da izradimo sve svoje sirovine sami, da izvažamo i agrarne i industrijalne predmete u onom stanju, da se pravilno u inozemstvu ne mogu više dalje izradljivati. To dakle vrijedi i za stoku meso, i za žito, brašno, i za drvo, drvene proizvode itd., akoprem ne zavisi samo od nas, što i kako bi izvažali, nego ima u tom i važnu rječ kupujuće inozemstvo te strana konkurencija. U izvjesnoj mjeri možemo i ovo načelo oživotvoriti po principu: Na izvoz naših fabrikata niska izvozna carina, na izvoz sirovina visoka, na uvoz inozemskih, nam potrebnih sirovina niska, na uvoz inozemskih fabrikata visoka izvozna carina.

Ad 3. Razvoj naše industrije, osobito važnije ili nejače struke, odnosno nejače, ali uzorne mjerodavne poduzetnike mora da podupire državna uprava sa bezkamatnim zajmovima, novčanim subvencijama, poreznim polakšicama itd.

Svestrano podupiranje domaće industrije dakako ne smije da bude producentima povodom za izrabljenje konzumenata bilo glede cijena bilo glede kakvoće robe; nego to neka ima bude samo povodom za usavršavanje, jer bi inače potrošači tražili pomoć, osobito veći uvoz inozemske robe.

mačka dati u zamjenu. Ali sada opet se doznaje, da ćemo preuzeti stoku te ju jednostavno naložiti u vagonima sa lokomotivama, koji su u svoje doba bili odvezeni iz Srbije. Bi li ne bilo stoputa bolje, naložiti u one vagone strojeve, orudje itd., koje mi sami ne izradjujemo odn. ne u dostatnoj množini!

Likvidacija bivše Kranjske zemaljske banke. Riješenje zemaljske vlade za Sloveniju od 29. maja slove: 1. Kranjska zemaljska banka u Ljubljani se likvidira. 2. Osnovati se ima hipotekarna banka u obliku dioničarskog društva, koja će preuzeti sva aktiva i pasiva Kranjske zemaljske te obavljati poglavito hipotekarne poslove. 3. Osnovanje hipotekarne banke ima se povjeriti proponentskom odboru petorice članova, koji će izraditi nacrt statuta dioničarskog društva. Članove će imenovati zemaljska vlada za Sloveniju. 4. Obveznost jamčenja bivše vojvodine Kranjske napram vjerovnicima Kranjske zemaljske banke uslijed likvidacije banke nikako se ne tangira. 5. Imanje bivše vojvodine Kranjske, koju zastupa zemaljska vlada za Sloveniju, dobiti će toliko dionica po nominalnoj vrijednosti, koliko će iznositi čisti suvišak imanja zemaljske banke. Iste će tvoriti jedan dio imanja bivše vojvodine Kranjske. Ostale dionice će dobiti sindikat regulativnih štedionica, koji će ih plasirati po volji. 6. Imanje bivše vojvodine Kranjske mora biti zastupano u upravnom savjetu hipotekarne banke najmanje sa dvjema članovima i jednim revizorom, koje će imenovati za cjelu polovnu dobu upravnog savjeta zakoniti zastupnik »Imanja biv. vojvodine Kranjske«, privremeno pak pred sjednik zemaljske vlade. 7. Odstup dionica, označenih pod 5. drugom činitelju, može se izvesti samo, ako se bivša vojvodina Kranjska istovremeno razriješi obvezanosti jamčenja glede Kranjske zemaljske banke time, da preuzme jamstvo za obvezanosti Kranjske zemaljske banke drug jednakovrijedan činitelj (jednako vrijedno samoupravno tijelo alj država).

2 kolo

državne razredne loterije se prične.

Opozarjamo na prilogo Mednarodne banke d. d. Zagreb.

TURISTI!

PENZIJA

„GRINTOVEC“

v grajščini „Preddvor“, pošta Tupalice pri Kranju :: Slovenija

nudi svojim gostom izbornu i ceno prehrano, krasne izlete, kopeli na prostem in druge zabave. — Po naročilu pričakuje vsakega gosta voz na kolo dvoru v Kranju.

Anončna ekspedicija i reklamni zavod Al. Matelič u Ljubljani je likvidirala, a sve je mjezine poslove preuzela novo osnovana firma Aloma Company, d. s. o. j., koja se bavi s poslovima, kako se može vidjeti iz oglasa na zadnjoj strani današnjeg broja. Vodstvo novog poduzeća je preuzeo g. Alojzij Matelič.

Odšteta Njemačke u robi. Kao što poznato, mora Njemačka predati nama izvjestan broj razne stoke. »Jugoslavenska burza« je opehovano predlagala, da bi se mjesto stoke preuzeli industrijalni predmeti n. pr. strojevi itd. Tako je napokon riješio i ministarski savjet te je i već bio odredjen broj vagona i lokomotiva, koje će Nje-

Vso reklamamo

za Ljubljanski veliki semenj

oskrbi najtočneje

ALOMA COMPANY

d. z o. z.

(preje ačonč. eksp. Al. Matelič)

LJUBLJANA

Kongresni trg 3/I. Telefon 174.

Tko želi kupiti **dobrog domaćeg paškeg i novajskog sira** na malo i na veliko, neka se obrati na **Vjekoslava Bodena — Otok Pag — Dalmacija.**
Šaljemo pouzećem ili novac u napred.

Češko-slovenska tvornica vijakov i šće **Ческословенска творница шарафа тражи**

za razpečavanje svojih izdelkov v Jugoslaviji direktne zveze s konzumentima ali potom dobro vpeljanih zastopnikov. — Tozadevne ponudbe se prosil pod „V. D. Vijak“ na upravo lista.

za prodaju svojih proizvoda u Jugoslaviji direktne zveze sa konzumentima ili dobro uvedenih zastupnika. Дотичне понуде умољавају се под «В.Д.Вијак» на управу листа.

KORDBARŽUNI

v raznih barvah in kakovostih,

baržuni za obleke, chiffon i. t. d.

nudi najceneje Huttendorfer. mehanična tkalnica Rudolf Müller :: Huttendorf-Hohenelbe, Čehoslovaško.

Gaterist

vešč v žaganju vsakovrstnega blaga, in

cirkularist

vešč brušenja žag, se pod ugodnimi pogoji takoj sprejmeta. — Ponudbe pod „Gaterist“ in „Cirkularist“ na upravo.

ZASTOPNIKI

za razpečavanje kemičnih izdelkov se sprejmejo. — Prednost dobro vpeljani. Ponudbe pod „LABORATORIJ“ na upravo lista.

Edina razprodaja mavca - gipsa vseh vrst špecijal.

za vso kraljevino SHS. TVORNICE: Stanz, Kindberg, Semmering, Scottwien, Puchberg, Ausseewiese etc. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun — KOSTA NOVAKOVIĆ, LJUBLJANA, Židovska ulica 1.

Firme, koje bi dobavljale iz Njemačke,

odn. bi preuzele zastupstvo za Jugoslaviju za pocinjeno kuhinjsko posudje, tezulje, mlince za kavu, meso itd., stolnu spravu, kanglice za m'leko, posrebreno luksusno posudje, štednjake itd., neka pošalju svoje ponude pod „W.A.Haas“ na upravo lista.

PRODA SE

DOBRO OHRANJEN

KOMPLETNI SROJ ZA IZDELAVO POKALIC IN SODA-VODE

Z VSO OPREMO IN ! STEKLENICAMI ! NASLOV V UPRAVI LISTA.

Iščem delavce

ki so popolnoma izvežbani v izdelavi roženih plošč (Hornplatten) in sicer na najmodernejših strojih. — Ponudbe z zahtevno plače je staviti pod „Togig“ na Aloma Company, Ljubljana.

Družabnika

s kapitalom 300—500.000 kron išče prvovrstni izdelovalec kotlov. Dopisi pod „KOTLI“ na upravo.

Tehnična moč,

tehnik samostojen v visokih stavbah, išče v Ljubljani primernege mesta. Dela ev. lahko tudi doma. Cenj. ponudbe se prosil pod „Takoj H. K.“ na upravo lista

7000 sifonskih steklenic,

ne montirane, 1 literske, znamke „Slanina“ iz čistega gladkega kristalnega stekla, se pod ugodnimi pogoji prodaja. — Ponudbe pod 7000 na upravo lista.

7000

сифонских боца

не монтиране, литарске, марке »Сланина« из чистог глатког кристалног стакла, продају се уз повољне услове. Понуде под »7000« на управу листа.

Šramel kvartet

(2 violine, kitara in chromatična harmonika)

sprejme za čas od 1. julya do 15. septembra pod ugodnimi pogoji angažma v kakem letovišču. Cenj. ponudbe se prosil pod „Šramel-kvartet“ na upravo lista.

POZOR!

Katera konkurenčno močna tvrdka bi založila solidno rešeno tvrdko na deželi z manufakturnim, galanterijskim in špecerijskim blagom na mesečni obračun, ali mogoče kdo finansira proti 15% polletnim obrestim? Cenjene ponudbe na upravo lista pod „Dobička-nosna trg. 100“.

ŽELEZNIŠKE PRAGE

hrastove, bukove in borove raznih tipov z izvoznim dovoljenjem

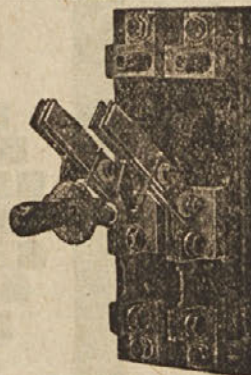
K U P I M.

Ponudbe samo resnih producentov z bančno garancijo — na adresu

V. Dostal, Praga II., Marianska ulica 16.
Telegram: „Epidaurus“.

ALMA-ATELJE

Ročni menjalnik

s zavarovanjem, na dva pola. 250 Volt, do 400 Amperov.

Tvornica električ. aparata za jaki tok
SCHEIBER & KWAYSSER
d. z o. z.

Wien XIII/2 AL, Linzerstrasse 16

APARATI ZA
NISKU I VISOKU NAPETOST.

Cijeniki i ponudbe besplatno.

Opekarna v Račju, Slovenija

prodaja najceneje zarezno in drugo **STREŠNO OPEKO**

zidake, cevi za dre-naže najbolje vrste.

продава најјефтиније уторене црепе и осталу кровну **ОПЕКУ**

зидакe, цeви за дрe-нажe најбољe врстe.

Bakreni kotli

domači izdelek i. s. za kuhanje žganja, krme za prašice in za perilo, brizgalnice za vinograde **na prodaj.** — Naslov v upravi lista.

Trpežne trakove za čevlje, (Eisengarn), in stremena (Schuhstrupfen) nudi točno po najnižjih cenah

FR. DOSTAL, veleizdelovalnica trakov za čevlje in stremen. TROPAVA. Čehoslovenska.

KOVAČKA RADNJA

Jose J. Rajnića u Kragujevcu, Balkanska ulica broj 11,

izradjuje mehove za kovače i bravare

najboljeg kvaliteta v ceni od 300—600 din., u isto vreme primam stare na opravku Mehovi su stabilni i najbolje konstrukcije kao i koža na nima. :::: To sve je ručni rad. ::::

Za Hrvatsku, Slavoniju, Medjumurje, Banat i Bačku se preporučamo za nabavu svih potrebština za **pisaae strojeve, naročito bojadisane vrpce** za sve sustave i u svakoj boji, dalje karton-papir i voštani papir itd. kao što i pisaae stroje Underwood Samoprodaja

Zagreb, Mesnička ul. 1, Underwood.

Najfinejše ultramarinovo
v kroglicah in prahu **plavilo**
SAMO ENGROS NUDI
lastna izdelovalnica **F. Turin, Celje**

Proda se
parni kotel
stojec, visok ca 152 cm.
Cenj. ponudbe pod „J.
C. K. Kotel“ na upravo
lista.

Ustanov. 1898. Ustanov. 1898.
Anončna ekspedicija Al. Matelič
Ljubljana, Kongresni trg 3. Telefon 174.
(Pri vprašanih zadostuje poleg navedena številka.)

BALKAN
EXPEDICJA-SKLADIŠČA
LJUBLJANA-MARIBOR
BEOGRAD-ZAGREB
TRST-WIEN

Išče se
družabnik
za premogovnik v Štir-
jancih pri Ormožu. 19
prostosledov, premog
4800 kalorij. Ponudbe
pod „I. F. 357“ na
upravo lista.

ŠTAMPARJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVOJNI TRG

Na prodaj:

- 47. Mala grajščina na Gorenjskem z 9 orali zemljišča.
- 48. Enonadstropna hiša tik pred vojno zidana, s štirimi stanovanji na periferiji Ljubljane,
- 49. Hiša v Ljubljani (Trnovo) s prostori za obrt.
- 50. Hiša v Spodnji Ljški z 9 stanovanji, hlevom i. t. d.
- 55. Hiša v Ljubljani s trgovskimi prostori.
- 56. 500 parov možkih, ženskih in otroških čevljev radi opustitve trgovine ceno na prodaj.
- 58. Dve lokomobili 6 HP na bencin ena popolnoma nova, druga nekoliko rabljena, najboljše in najmodernejše konstrukcije, uporabljive za obrt ali kmetijstvo, s priklopljeno cirkularno žago, na prodaj.

Kupi se:

- 59. Enonadstropna v obliki vile zidana hiša z vrtom, pritliklinami, stavbnimi parcelami in trgovino v bližini kolodvora v manjšem mestu Slovenije, se proda. Kupec dobi tudi stanovanje, obstoječe iz 4 sob in pritiklin.
- 60. Hiša na Dolenskem, s prostori za mesarsko in gostilniško obrt, zamenjam za malo hišo v Ljubljani radi potrebe stanovanja za šolo-obvezne otroke

- 51. Srednje veliko posestvo v okolici Ljubljane.
- 52. Hiša v Ljubljani, ki bi se dala preurediti za kavarniško obrt.
- 53. Vila, kjer bi se dobilo stanovanje.
- 54. Hiša kjerkoli v Ljubljani, samo da se dobi stanovanje.

Automobile, kolesa, motocikle ter vso opremo nudi iz skladišča J. Gorec, garaža, delavnica Ljubljana, Gosposvetska 14, Vegova 8.

Трговци у Србији
који још ие добивају бесплатно »Југославенске бурзе«, нека пријаве свој наслов управи.
Јавите и наслове својих колега!

OBRTNA BANKA
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4 :: TELEFON 508

Preskrbuje nakup n prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vnovčuje kupone in izrebane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkasso na vsa tu- in inozemska bančna tržišča. — Daie predume (posojila) na vrednostne papirje. — Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet. — Hrani in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje številke. Dovoljuje vsakovrstne kredite.
Finansiranje obrtnih podjetij.

LJUBLJANA D. Z. ALOMA COMPANY O. Z. KONGRESNI TRG 3 TELEFON-INTERURBAN ŠT. 174

Preuzima anonce za sve tu- i inozemske novine.
Vrši reklamu svih vrsti, plakatiranje it. d.
Pribavlja nacрте za umjetničke plakate, zamote itd.
Posreduje u prodaji i kupnji realiteta.
Aranžira svakovrsne koncertne priredbe.
Prima kupnju i prodaju robe i zastupstva prvih inozem. firma.

Преузима анонсе за све ту- и иноземске новине.
Врши рекламу свих врсти, плакатирање и т. д.
Прибавља нацрте за уметничке плакате, замоте итд.
Посредује у продаји и купњи реалитета.
Аранжира сваковрсне концертне приредитве,
Прима купњу и продају робе и заступства првих иноз. фирма.

PRISJE ANONČNA EKSPEDICIJA AL. MATELIČ